

Nr 14.

Av herr Jönsson m. fl., om ökning av anslaget till remontering.

Trots teknikens landvinningar och särskilt motoriseringen inom transportväsendet har, mot vad som på många håll tidigare förmodades, behovet av hästar för krigsmaktens behov i ej oväsentlig grad ökat. Samtidigt som det egentliga kavalleriet minskats kräva en mångfald nya förband och formationer ett stort antal rid- och framförallt transportdjur.

Dessa måste för att väl kunna motsvara sina uppgifter vara lätta och rörliga, sega och uthålliga. Den nordsvenska rasen fyller i många avseenden dessa krav; dess utbredningsområde och antal tillåta oss emellertid icke att annat än för, i stort sett, landet norr om Dalälven kunna räkna med dessa hästar. Den moderna ardennerhästen utvecklar sig, på grund av jordbrukets intensifiering, mer och mer mot en för krigsbruk mindre lämplig, tyngre drag- och skritthäst.

För krigsmakten måste det alltså nu och framdeles liksom hittills vara av den allra största betydelse att den för krigsbruk *lämpligaste hästen*, den ädla halvblodshästen, förefinnes i tillräckligt och jämväl geografiskt väl fördelat antal.

Statsmakterna anslå årligen betydande summor till detta ändamål; sålunda sörjer staten i stort sett ensam genom uppehållandet av statens hingstdepåer för tillhandahållandet av beskällare av ädelt slag. Genom hästpremieringsväsendet tilldelas den enskilda uppfödningen råd, hjälp och i form av penningpremier även visst ekonomiskt stöd.

Trots allt har den ädla halvblodsaveln icke uppehållits i den omfattning, som kan tillgodose arméns behov vid ställande på krigsfot.

Anledningen är här som eljest att söka i förhållandet mellan tillgång och efterfrågan.

Efterfrågan bestämmes i stort sett av arméns årliga behov av remonter och produktionen anpassar sig därefter.

Tillgodoseendet av arméns mångfaldigt större behov vid ställande på krigsfot fylles emellertid ingalunda härmed, i synnerhet numera, då den ädla hästens allmänna användning inom transportväsendet i fredstid i hög grad minskat genom person- och lastbilars tillkomst.

De, visserligen otillräckliga, reserver, som hittills trots allt förefunnits, hava framförallt berott på, att den enda befintliga större avnämaren av ädla hästar, den svenska staten, låtit sig angeläget vara att genom ett någorlunda förmånligt prisläge å till inköp godkända remonter stimulera uppfödningen. Från och med budgetåret 1933/1934 har emellertid medelpriset, från att närmast föregående 6 år hava varit 1,100 kronor, sänkts till 1,000 kronor pr häst.

Med hänsyn till dels de för varje fackman välkända, med ädel avel jämförd med kallblodig så oerhört mycket större riskerna för rena misslyckanden, dels till de låga priser som i regel måste accepteras för de produkter, som ej kunnat godkännas som remonter, har den ädla halvblodsaveln under senare decennier varit svårt handikappad gentemot kallblodig hästavel.

Denna tendens har ytterligare skärpts genom den, i och för sig ingalunda överdrivna, prisförbättring som den kallblodiga avelns produkter under senaste år uppnått.

Det torde vara ett ödesdigert misstag att under sådana förhållanden bygga den för vår armé och värnkraft så omistliga ädla hästavelns tillvaro på enbart enskildas kärlek till och offervilja för dylik avel. De ekonomiska realiteterna måste i sinom tid och i detta fall inom kort fälla utslaget. Vad som då försvinner kan endast med mångdubbla offer, om ens alls, återupprättas, och under tiden lider vår försvarsmakt brist på en omistlig materiell faktor.

Om denna utveckling skall kunna undvikas, om den ädla hästaveln skall kunna gå mot en starkt behövlig utökning i stället för mot förintelse, måste remontpriset åter höjas.

Arméförvaltningen har föreslagit en höjning till 1,100 kronor, och det betydande underskott i fråga om arméns allra nödvändigaste mobiliseringsbehov av ädla hästar, som redan nu föreligger och snart kan taga en katastrofal vändning, utgör tillräckliga skäl för att söka säkerställa den ädla hästavelns fortvaro och framtid. Vi anse, att först med ett medelpris pr remont av 1,100 kronor har man uppnått en prisnivå, som för uppfödaren kan möjliggöra tillräcklig ersättning för med denna avel oskiljbara risker och förluster och i bästa fall en skälig vinning, och hemställa alltså,

att riksdagen måtte, med ändring av vad Kungl. Maj:t å fjärde huvudtiteln, punkt 30, Remonter, föreslagit, öka det under denna punkt upptagna anslaget med 414×100 kr. = 41,400 kronor

samt föreskriva, att medelpriset för inköpt remont skall vara 1,100 kronor.

Stockholm den 15 januari 1936.

Jöns Jönsson,
Slätåker.

Joh. Nilsson
i Kristianstad.

Carl Bengtsson,
Örby Bosgård.

Jöns Pålsson.

Axel Löfvander.

Axel Mannerskantz.

Israel Lagerfelt.

Erik Anderson.

Arthur Heiding.